

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5258/21
8.9.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Милице Аксентијевић и Ловорке Стојнов, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., чији је пуномоћник Данка Живановић, адвокат из Београда, Љермонтова 19, против тужених Удружења осигуравача Србије – Гарантни фонд, са седиштем у Новом Београду, Милентија Поповића 5б и Компаније "Дунав осигурање" АДО, са седиштем у Београду, Македонска 4, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог Удружења осигуравача Србије – Гарантни фонд, изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П 538/16 од 17.12.2019. године, у седници већа одржаној дана 8.9.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца АА из ... и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 538/16 од 17.12.2019. године у ставовима другом и трећем изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 538/16 од 17.12.2019. године у ставу првом изреке, тако што се ОДБИЈА тужбени захтев којим је тужилац АА из ... тражио да се обавезе тужени Удружење осигуравача Србије – Гарантни фонд, са седиштем у Београду, да му исплати, на име накнаде штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, износ од 260.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 80.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 50.000,00 динара, на име трошкова састава и писања одштетног захтева износ од 6.000,00 динара и на име трошкова издавања записника МУП износ од 820,00 динара, све за законском затезном каматом на ове износе почев од 17.12.2019. године, до коначне исплате, као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ одлука о трошковима поступка садржана у ставу петом изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П 538/16 од 17.12.2019. године, тако да свака странка сноси своје трошкове првостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац АА из ..., да туженом Удружењу осигуравача Србије – Гарантни фонд, са седиштем у Београду, на име накнаде трошкова другостепеног поступка, исплати износ од 35.472,80 динара, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде.

Образложење

Првостепеном пресудом, ставом првим изреке, обавезан је тужени Удружење осигуравача Србије – Гарантни фонд, Београд, да тужиоцу на име накнаде штете исплати: за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 260.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 80.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 50.000,00 динара и на име трошкова састава и писања одштетног захтева износ од 6.000,00 динара и на име трошкова издавања записника МУП износ од 820,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 17.12.2019. године, као дана пресуђења, до исплате, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев да се тужени Удружење осигуравача Србије – Гарантни фонд обавезе да тужиоцу, за претрпљене физичке болове, исплати износ од још 150.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 17.12.2019. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев да се обавезе Удружење осигуравача Србије – Гарантни фонд да тужиоцу за претрпљени страх, исплати износ од још 130.000,00 динара, са законском затезном каматом на овај износ почев од 17.12.2019. године до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени "Дунав осигурање" АДО Београд да тужиоцу, солидарно са туженим Удружењем осигуравача Србије – Гарантни фонд, исплати на име накнаде штете и то: за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 260.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 230.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 180.000,00 динара, на име трошкова састава и писања одштетног захтева износ од 6.000,00 динара и на име трошкова издавања записника МУП износ од 820,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 17.12.2019. године до исплате, као неоснован. Ставом петим изреке, обавезан је тужени Удружење осигуравача Србије – Гарантни фонд да тужиоцу, на име трошкова парничног поступка, исплати износ од 214.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом шестим изреке, обавезан је тужилац да туженом "Дунав осигурање" АДО Београд, накнади трошкове парничног поступка у износу од 17.625,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац и тужени Удружење осигуравача Србије – Гарантни фонд су благовремено изјавили жалбе, побијајући је из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку, и то тужилац у ставовима другом, трећем и петом изреке, што произлази из садржине жалбе, а тужени Удружење осигуравача Србије – Гарантни фонд у ставовима првом и петом изреке. Жалбене разлоге су образложили и жалбене предлоге изнели. Трошкове другостепеног поступка су опредељено тражили.

Тужилац је одговорио на жалбу туженог.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредаба члана 386. Закона о парничном поступку-ЗПП (“Службени гласник РС”, бр. 72/11, 49/13-одлука Уставног суда, 74/13-одлука Уставног суда, 55/14, 87/18, 18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца неоснована, а да је жалба туженог основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, због којих би се побијана одлука морала укинути. У погледу одлуке о тужбеном захтеву у ставовима другом и трећем изреке, супротно наводима жалбе тужиоца, првостепени суд није учинио ни битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, јер је изрека пресуде разумљива и не противречи сама себи ни разлозима датим о свим битним чињеницама, који су јасни и непротивречни, а о битним чињеницама не постоји противречност ни између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини изведених доказа и самих тих доказа, па пресуда у том делу нема недостатака због којих се не може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 14.2.2013. године између 20,00 и 20,30 часова, на путу између Земун поља и Земуна, догодила се саобраћајна незгода у којој је тужилац повређен као путник у аутобусу на линији 704 или 707, на тај начин што је НН возач који је управљао аутобусом ГСП, непознатих регистарских ознака, нагло заочио, те се тужилац ухватио руком за шипку да не би пао, а када је дошао кући осетио је бол, о чему није обавестио возача аутобуса јер у почетку није осећао болове. У наведеном периоду у смеру Земун поље – Зелени венац, на линији 704 кретала су се возила: 20.08 возило гаражног броја ... превозник ГСП и 20.29 возило гаражног броја ... превозник ПП Аутокодекс, а на линији 707 су се кретала возила: 19,58 возило гаражног броја ... превозник ПП Аутокодекс, 20,18 возило гаражног броја ... превозник ПП Аутокодекс и 20,40 возило гаражног броја ... превозник ГСП. Тужилац је у незгоди задобио повреду десне шаке, са преломом десне чеоне кости, која се квалификује као тешка телесна повреда. Трпео је болове јаког интензитета четири сата, затим болове средњег интензитета у трајању од 2,5 месеци и болове слабог интензитета наредних 5 месеци, које болове трпи и данас, а који се појачавају при покушају рада десном руком – радњама сличним откључавању и закључавању, као и лошим микроклиматским условима. Код тужиоца не постоји наруженост. Тужилац је претрпео примарни страх јаког интензитета у трајању од 2-3 минута, у периоду од 2 месеца проживљавао је секундарни страх умереног интензитета, а у периоду од 4-5 месеци трпео је секундарни страх блажег интензитета. Наведени страхови су оставили последице на психичко здравље тужиоца у форми неуротског анксиозног поремећаја, при чему суочавање са ограниченом физичком способношћу доводи до снижене фрустрационе толеранције. Код тужиоца постоји са ортопедско-трауматолошког аспекта умањење животне активности од 10%, које се огледа у свим активностима где се активно и пасивно користи десна шака, десни ручни зглоб, а са неуропсихијатријског аспекта умањење животне активности од 6%, с обзиром на то да су осујећене могућности сигурног и квалитетног обављања свакодневних задатака. Укупно умањење животне активности тужиоца износи 13%. Тужилац је дана 19.3.2013. године за издавање записника МУП платио износ од 820,00 динара. Обраћао се туженима одштетним захтевима у вансудском поступку.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је, најпре, оценио као неоснован истакнути приговор недостатка пасивне легитимације туженог Удружења осигуравача Србије – Гарантни фонд, док је приговор недостатака пасивне легитимације туженог Компаније "Дунав осигурање" АДО оценио као основан. Првостепени суд је закључио да постоји основ за обавезивање туженог Удружења осигуравача Србије – Гарантни фонд на исплату накнаде штете проузроковане тужиоцу у предметној саобраћајној незгоди, имајући у виду да је тужилац претрпео штету употребном непознатог моторног возила, па је применом члана 76. став 1. тачка 2. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, члана 154. и члана 200. став 1. Закона о облигационим односима - ЗОО, делимично усвојио тужбени захтев тужиоца, према туженом Удружењу осигуравача Србије – Гарантни фонд.

Супротно наводима жалбе тужиоца да је првостепени суд неправилно применио материјално право, одредбу члана 200. ЗОО, јер су износи накнаде нематеријалне штете досуђени тужиоцу прениско одмерени, првостепени суд је правилно одлучио ставом другим изреке побјане пресуде када је тужбени захтев тужиоца против туженог Удружења осигуравача Србије – Гарантни фонд у том делу одбио као неоснован.

Како се наводима жалбе тужиоца не доводе у сумњу правилност и законитост првостепене пресуде у том делу, то је Апелациони суд у Београду применом одредбе члана 390. ЗПП потврдио, као у ставу првом изреке ове пресуде.

Све битне чињенице за одлучивање о тужбеном захтеву тужиоца првостепени суд је правилно и поуздано утврдио на основу изведених доказа које је правилно ценио у смислу одредбе члана 8. ЗПП. Наводима жалби парничних странака, у којима се не износе нове чињенице нити предлажу нови докази, у смислу одредбе члана 372. став 1. ЗПП, правилност утврђеног чињеничног стања није доведена у сумњу.

Међутим, по оцени другостепеног суда, одлучујући о тужбеном захтеву тужиоца према туженом Удружењу осигуравача Србије – Гарантни фонд, првостепени суд је на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања извео неправилан закључак о постојању друге чињенице, због чега је и неправилно применио материјално право, одредбу члана 76. став 1. тачка 2. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, на чију правилну примену другостепени суд пази по службеној дужности, а на које неправилности и овај тужени основано указује у жалби, због чега је суд неправилно оценио и да је неоснован приговор недостатка пасивне легитимације туженог Удружења осигуравача Србије – Гарантни фонд.

Наиме, како је првостепени суд, из извештаја Секретаријата за саобраћај бр. 346.5-96/17 од 17.1.2016. године, утврдио да су се дана 14.2.2013. године у периоду од 20,00 до 20,30 часова, у смеру Земун поље – Зелени венац, на линији 704 кретала возила: 20,08 возило гаражног броја ... превозник ГСП и 20,29 возило гаражног броја ... превозник ПП Аутокодекс, а на линији 707 су се кретала возила: 19,58 возило гаражног броја ... превозник ПП Аутокодекс, 20,18 возило гаражног броја ... превозник ПП Аутокодекс и 20,40 возило гаражног броја ... превозник ГСП, то је неправилно закључио да је у конкретном случају тужиоцу штета проузрокована употребом непознатог моторног возила. Ово из разлога што су из изведеног доказа утврђени

гаражни бројеви аутобуса који су саобраћали у градском линијском саобраћају у време и на месту када је дошло до повређивања тужиоца, као и којим превозницима припадају та возила, из чега несумњиво произлази да се тужилац могао повредити у аутобусима у власништву ГСП Београд, што је првостепени суд и навео да је утврдио, и у аутобусима у власништву ПП Аутокодекс, због чега се закључак суда да је штета настала употребом непознатог моторног возила, не може прихватити као правилан. Ово из разлога јер су познате чињенице на основу којих се може утврдити и идентификовати власник, односно корисник превозног средства, чијим пропустом је дошло до повреде тужиоца, што искључује одговорност туженог УОС -Гарантног фонда, за штету насталу употребом непознатог возила. Средства Гарантног фонда, према одредби члана 76. Закона о обавезном осигурању у саобраћају ("Сл. гласник РС", бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 и 7/2013- одлука Уставног суда), користе се за накнаду штете оштећеним лицима која је проузрокована употребом возила за која није закључен уговор о обавезном осигурању за штету, проузрокована употребом непознатог моторног возила или употребом моторног возила за које је закључен уговор о обавезном осигурању са друштвом за осигурање над којим је покренут стечајни поступак. У конкретном случају се не ради ни о штети проузрокованој употребом моторног возила или другог превозног средства за које није био закључен уговор о обавезном осигурању, имајући у виду да су сходно члану 2. став 1. Закона о обавезном осигурању, власници превозних средстава којима се обавља јавни превоз путника, дужни су да закључе уговор о осигурању путника од последица несрећног случаја пре него што се превозно средство стави у саобраћај, а што искључује одговорност овог туженог за накнаду штете.

Из наведених разлога, по мишљењу Апелационог суда у Београду, тужени Удружење осигуравача Србије – Гарантни фонд није пасивно легитимисан у овој парници, односно није у обавези да тужиоцу накнади насталу штету, због чега је применом одредаба чланова 394. тачке 3. и 4. ЗПП преиначио првостепену пресуду у ставу првом изреке и тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован.

Како је извршено преиначење првостепене пресуде утицало на одлуку о трошковима парничног поступка, то је применом одредбе члана 165. став 2. ЗПП другостепени суд одлучио о трошковима целог поступка. По мишљењу другостепеног суда, туженом Удружењу осигуравача Србије – Гарантни фонд, који је успео у овој парници, не припада накнада трошкова првостепеног поступка јер се захтев којим је тужени на рочишту 17.12.2019. године, на коме је закључена главна расправа, тражио трошкове поступка за судске таксе, не може сматрати опредељеним захтевом у смислу одредбе члана 163. истог закона, с обзиром на то да није навео за које предузете парничне радње тражи трошкове за судску таксу, а тужиоцу, који није успео у парници не припада накнада трошкова поступка, па је применом одредбе члана 401. тачка 3. ЗПП одлучио као у ставу трећем изреке ове пресуде.

Туженом, који је успео у поступку по изјављеној жалби, припада накнада трошкова које чине потребни издаци туженог за таксу за жалбу и за таксу за одлуку другостепеног суда у износу од по 17.737,00 динара, укупно у износу од 35.474,00 динара, који трошкови су одмерени према Таксној тарифи из Закона о судским таксама, а према вредности предмета спора, и применом одредбе члана 165. став 2. у

вези са одредбом члана 153. став 1. ЗПП одлучено као у ставу четвртом изреке ове пресуде.

Председник већа-судија
Снежана Живковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић